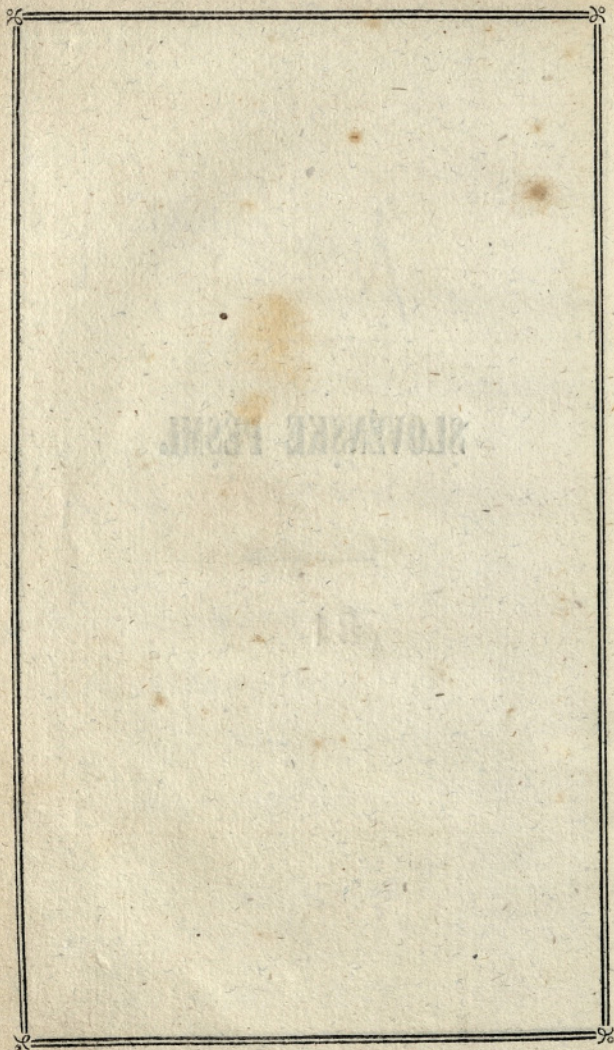

M. J. ...

SLOVÉNSKE PĚSMI.

SLOVÉNSKE

P É S M I,

krajskiga naróda.

Tretji svésik.

V LJUBLJANI.

Natífníl jih je, in na prodaj jih ima Joshef Blasnik,
na brégi, Nr. 190.

1841.

OSREBNA

P. H. S. M. I.

Knjižnica narodna.

S 188/3

№ 32533 / 1968

I.

Baláde in románze.

Zhudni svatje.

Dva bráta pshenízo shánjeta,
 She se málo gòri sklánjata,
 K' njíma pride nék star mósh
 In ogovárja jih rekózh:
 „Kaj vídva sama shanjeta?“ —
 „„Ozhéta 'n mater' nímava,
 Šestrízo imava enò,
 Pa she tisto majhino.
 Ne móre nama skakati,
 Pa tud' psheníze ne shéti.““ —
 Takó je rékel stári mósh:
 „Po váj sestro so svatje prishli,
 Polno dvoríshe je njih kónj,

Polna hířha zhèrniĥ móřh,
 Vřim ogènj se króg gláve řvét',
 Vři rudèzhe kápe imajo,
 řam řhènin íma plávo.“

Hitro řta brata tèkla domu,
 řhe jo vprařhata lepó:

„Kdaj bořh ti řeřtrízhiza
 V gořtje k nama li priřhla?“

„„K' bo mèrtev petèlin k dnevu pèl!“ —
 Odgovoríla řta takó:

„To nikólj ni bló, nikólj ne bó,
 Pa tèbe tud' vezh nasaj ne bó.“

řpèt jo v drugo prařhata:

„Kdaj v gořtje bořh priřhla?“

„„K' bo mertev méřhnar dan svoníl.““ —
 Odgovoríla řta ji takó:

„To nikólj ni bló, nikólj ne bo!“

řhe je v trètje vprařhata:

„Kdáj v gořtje bóřh priřhla?“

„„K' bó nedèlja v pètek priřhla.““ —

„To nikólj ni bló, nikólj ne bó.“ —

Takó řhènin ji govori:

Hit' se s nam' napráviti,

Ko nevésti naváda gré.
 Sazhela se je napravljáti,
 Šazhela mílo se jokáti.
 K' sêb' na kônja jo shénin dé.
 K' pót mémo snámnja gré,
 Še ga dáljezh ognejo.
 Nevésta táko govori:
 „Kaj je tó? kakó-je tó?
 Pri naf naváda ní takó;
 Ko mémo krísha mí gremò,
 Vselej svét' krísh stor'mò,
 Nisko se perklónemo.“ —
 Savpila je preshálostno:
 „O Jesuf, bódi bratez mój,
 Jes bóm tvôja sestřiza!“ —
 To she vse ni nizh biló;
 Savpíje v drugo she bólj shálostno:
 „O Jesuf; bódi shénin mój,
 Jes nevésta tvôja bóm!“
 To she vse ni nizh biló;
 Savpíje v trétje shē bolj shalostno:
 „O Jesuf, bódi shénin mój,
 Jes nevésta tvôja bóm!“ —

Štorila se gósta meglà,
 Polna nebéfhkih Angeljzov,
 Vséli dušho so njéno,
 Néli jo v svéto nebó,
 Kér je deklè nedolshno bló.

Brajdika in Anzhika.

Ríbzhí ríbe lové
 Pri kraju finjiga morjá,
 Sravin pa tezhèti
 Dvé primorski déklizi
 Ino rosh'ze térgati
 In jih v mórje mezhèti,
 Ríbzham nagájeti,
 Jim ríbe sgánjati.
 Ena je s iménam Brajdika,
 Ena je Anzhika.
 Kaj so storili ríbzhi?
 Vjéli so Brajdiko,
 Peljáli so jo v béli grád,
 Švojmu králju shlahtnimu.
 Tako kraljizh govori:
 „Zhe bóte táke ríbe lovíl'
 Vam bóm mréshe slatíl,

Koljízhe pa frebríl!“ —

Peljáli so jo v svítlo kámrizo,

Nótri jo je jmèl sédim lét,

Šédim lét, osmiga pol.

Tako stara máti govori:

„Kaj jmásh, kralj! u kamrizi?

Kadar od kofíla grésh,

Vfelaj nêsefh kaj dôbriga sabój.“ —

„„Eno drobno ptizhízo,

Po dnévi pôje prav lepó,

Po nôzhi déla kratek zhaf.““ —

„Kralj, se bosh mógel oshênit’.“ —

„„Kakó se bom jes oshênil,

K’ mi na svét’ enáke ni?““

Štara mati právi:

„Jes ti sa enáko vém

Pri zhèrnim Samórzh’ku.

On imá dve déklizi:

Ali vsêmi Brajdiko,

Ali vsêmi Anzhiko!“ —

Šhe se napravljajo,

De snúbit pojdejo.

Preblékel je on Brajdiko,

Dal obléko ji mōshko.
She se tam goštújejo.
Kadar se Brajdiki
Shé sadosli sdí,
Vergla je v kupizo perstan slát,
Napíla je sestri svôji,
K' je sêstra perstan vglédala
She také pravi, govori:
„To je prava sestra môja!
Ko bi imel mène vséti,
Vsêmi to, k' fi pred jo imel!“ —
Preblékli so jo,
In porozhíla sta se.

Previdna dékliza.

I.

Stoji, stoji lipiza selena
 Sdolej stoji misa résana,
 Okólj stojé stoli,
 Štoli shéfelni.
 Gor' sedé fantje mladi,
 Vfi samská pobizhi.
 Šhe so se oni menili
 Vřak od svoje ljubize.

Takó je rékel Anselj,
 Prelép Anselj mlád:
 „Moja je tako lépa,
 De ji na svét' enake ní,
 V shtazúni se ne nájde,
 V krámi je na prodaj ní,
 Al' ji bóm eno narédil,
 K' se gotóvo ji ne sdá,
 Potlej pa popótval bóm.“

Ljubiza sa lip'zo štala,
 Vse dôbro poslušala,
 Na nos pokavkljala,
 V serzhize sapísala,
 In je hitro tékla
 V presvítlo kamrizo,
 In se je sarigljála
 S devétmi rigeljzi. —
 Kadar je prishel Anselj,
 Prelépi Anselj mlád:
 „Odpri mi ljub'za kámro,
 De grém k' tēbi v vaf!“
 Tako je ljubiza mu rēkla,
 Ljubiza milena:
 „„Ne bom ti jes odpèrta
 Té svitle kámrize.
 Šuknjizo ti slézi,
 Pa se sh' njó odēni,
 Klobuzhek s glave snēmi,
 Pod glavo si ga deni,
 Ne bó tréba sibati,
 Tēbi ne popótvati!““
 „Kdó je slódja! ti povédal,

De vse ti tako vésh?“ —
 „„Kaj bo mēni drugi pravil,
 Kér fim sama flishala,
 Ko ste fantje se menili
 Vsak od svōje ljubize?
 Takó si rékel Anselj,
 Prelépi Anselj mlád!
 Mōja je tako lépa,
 De ji na svét' enáke ni,
 V shtazúni se ne najde,
 V krámi je na pródaj ni,
 Al' eno ji bóm narédil,
 K' se gotóvo ji ne sdí,
 Potlej pa popótval bóm.““ —

„„Ne bóm ti jes odperla
 Presvítile kámriže!
 Šuknjizo si flézi,
 Pa se sh' njó odeni,
 Klobuzhek s gláve fnēmi,
 Pa pod glávo déni,
 Ne bó tréba mēni sibati,
 Tēbi pa ne popótvati!““

Previdna dékliza.

2.

Stoji, stoji selena lípa,
 Pod njo se fantje sberajo.
 Šhe prelepo se ménijo,
 Kam k deklizam v vas pojdejo.
 Shupanov fin je rékel, Juri,
 Tako baha se, pravi Juri,
 Baha se Juri Shupanov fin:
 „V vas pojdem k moji ljubizi,
 V vas k lêpi dragi ljubizi!
 Pa bódem ji narédil ji,
 Katéra se ji pazh ne sdí:
 Narédil bodem ji sibanje,
 Narédil sêbi popotvanje.“ —
 Sa lípo stala ljubiza
 In vse je dobro flishala,
 Bersh v zhunato domú je tekla,
 V presvitlo svojo zhunato.

Terdo se va-njo sakleníla,
 Okrog kluzh dvakrat oberníla.
 Prifhel je bil pod okno Juri,
 Prifhel je fin Shupanov Juri:
 „Odpri mi ljub'za zhunato,
 Presvitlo svojo zhunato!
 De, ljubiza! se bodem vlegel,
 Na bélo, mēhko postljizo!“ —
 „„Pod lípo, Juri, si postilej,
 Pod lípo, Juri, se ti vlési,
 Zhe bolshi si postiljal bosh,
 Bolj mēhko, Juri, leshal bosh,
 Pazh tréba meni ni sibanja,
 Pazh tréba tēb' ni popótvanja!““
 „Šaj nisim mislil, ljub'za, tebe,
 Šaj sim li mislil, vasho déklo! —
 „„Poshtēna naša dékla je,
 Poshtenost pa je lépa rézh,
 V shtazunah je napródaj ní,
 Ne kupi se sa gotov dnár!““

Previdna dékliza.

3.

Tukaj stoji Voglajne,
 Voglajne lépa val,
 Na frédi stoji lípa,
 Ena lípa selena.

Okolj lípe sedijo fántje
 Vsi fantje Voglajnski,
 Prelépo ki se ménijo
 Vsaki od ljúbe svoje.

Takó je rekel Hanselj,
 Hanselj, kovazhev fin; —
 Takó je rekel Hanselj,
 Hanselj, kovazhev fin:

„Moja ljúba je lépa,
 De je lépsli na svetu ni,
 Pa je túdi ljuba uboshna,
 De je uboshnejshi ni.

„Pa ji bom eno narédil,
 Ki se ji nikdar ne sdí;
 Potlej pa popot'vam
 Is krajnske deshele!

Mízika sa lípo stála,
 Sa lípo seleno,
 In dobro poslušhála,
 Kar Hanselj govori.

Hítro je domu tékla,
 U svitlo kámrizo;
 Tam se je sarigljála
 So osmém rígeljmi.

Po tém je prishel Hanselj,
 Hansel, kovazhev fin,
 Na vrate je poterkal,
 So slatim perstnam.

„Mízika! odpérej kamro,
 Aj svítlo kamrizo,
 Šhe danaf in jutro vèzher,
 Potlej pa nikolj vèzh!“

„„Pod lípo fi postêlji,
Pod lípo leshal bósh;
Zhe fi lépsfi postéljesh,
Lagleji leshal bósh!““

„„Mên' tréba ni vstajati,
Kamre odpérati,
Mên' tréba ni sibáti,
Teb' ne popótvati!““

„Kdó je têbi to pravil?
Mar blíšni moj tovársf?“

„„Mên' ni nobêdin pravil,
Šim fama flifhala.““

„„Ko sim sa lípo stála,
Sa lípo seleno,
Šim dobro poslušhala,
Kar, Hanselj fi govoril!““

Máshnik.

Svôjmu ozhétu fim obljudil,
De bóm novo másho pél,
Švôji ljubizi fim obljudil,
De jo bóm gotóvo vsél.

Komu se jes hózhem slagáti,
Švôjmu ozhétu in materi,
Al' se jes hozhem slagati
Švôji ljubizi mileni.

„Ti se pa jutro lépo naprávi,
Kakor vsaki nevésti gré,
Pa ti gôri poklékni,
Kjér vse gospôde klezhé.“

„Mêne bódo pripeljáli,
Kakor noviga máshnika.“ —
Kádar je *Sanktus* posgónil,
Ljubiza shé omedlí,

Máfhnik se okól' obèrne,
 Ljubiza shé mèrtva leshí;
 Máfhnik se nasáj óbèrne,
 In tako govori:

Pokopljite jo pod vráta vél'ke,
 Pod zerkvéni pràg,
 Kádar jes v zerkev pójdem,
 Vselej na njo se spomnil bóm!

Páshe.

Páshe issúva grôfa stáriga,
 S nédrija mu padla kétina,
 Slata, sreberna kétina.
 Tako je rékel stari grof:
 „Páshe! kjé si vkrádil kétino?“ —
 „„Jes nifim vkrádil kétine,
 Mi jo je môja ljúbiza dála.““

„Páshe! povej ljubizo svôjo,
 Ali bósh dal glavo sa-njo!“
 „„Raj she zhem glavo dati
 Ko sa ljubizo povédati!““
 Hitro pásheta vjamejo,
 V tamno ga jézho dénejo.
 Nótri je bil mészov shéšt,
 Potlej ga sprashujejo spét.

„Povej ljubizo svôjo,
 Ali bosh dal glavo sa-njo!“

„„Raj' she zhem glávo dáti,
Ko pa sa ljubizo povedati!““ —

Vunkàj ga peljejo
K' pifanim' snam'nju,
Vfi ljudjé k pogrébu gredó,
Túdi je shlà grofova hzhí.

Páshetu gláviza odletí —
Kaj je storíla grofova hzhí? —
Dol' zhes-nj pade, omedlí,
Pri ti prízhi dusho puští.

Póbizh bolán.

Stojí, stojí jablan,
 Aj, jablan selena,
 Špòdej leshí sénzhiza,
 Aj sénzhiza hladna,
 V sénzi stojí shpampèt,
 Vifoko je nastlán,
 Nótri pa leshi póbizh
 Póbizh možnó bolán. —
 Šhe je priletel ptizhik,
 Predròbna ptízhiza,
 Na jablan mi je sédla,
 Lepó sashvergolí.
 Jo je póbizh vpráshal:
 „Zhe bi môgla védit',
 Kaj meni pomágat' sná?“ —

Ptízhik je odgovóril,
 Predròbna ptízhiza:

„Kaj hózhmo ptízhi védit'
 K' po sraku létamo?
 Pa vùnder t' bóm povédala
 Jes drôbna ptízhiza:
 „Dávi tri ure pred dnévam,
 Šim zhes néka vas letéla,
 Tam fim flifhala jes tó.
 Sbrale so se po vodó
 Tri devize, deklíze,
 Oné so se meníle
 V fáka od svôjga ljubiga.
 Perva je tako rêkla:
 „„Jes bóm tak' naredíla
 Nozój she svôjim' ljub'mu,
 De bode nozój preshel
 Tri zherne goré,
 In bo túdi preplával
 Tri bístre vodé,
 In vunder tri ure pred dném
 Bóde on pri mêní vasvál.„„ —
 Druga tako je rêkla,
 Neomoshêna dékliza:
 Jes bom tak' naredíla

Svôjmu preljubimu,
 De bó tak' dolgo lêshal
 Na smertni postlji bolán,
 De se bó mesó od kostí lozhilo,
 De si bo prófil smerti sam.““
 Je trétja táko rékla,
 Neomoshèna dékliza:
 „„Ovbe, ovbe, vé déklizi!
 Al' ste nevsmiljeni;
 Rajshi bi hôtla narediti
 Ozhétu ino mater',
 Ko svôjmu preljubimu.
 Ovbe, ovbe, vé déklizi!
 Al' ste nevsmiljeni!““

Néshiza.

Oj stojí, stojí béli grád,
 V linah mlada Néshiza stojí,
 Zheshe rumene lasé
 S slátim glavnikam.
 Jo je snubil Túrek húd,
 Vfako léto fédimkrat,
 Pa je niso 'tli mu dát'.
 „Kaj vas prósim máti môja,
 Máti môja, shlahtna gospá!
 Pusite me na túrfhko mêjo,
 Na túrfhko mêjo lépe róshe tèrgat!“ —
 „„Kaj ti pravim môja hzhí!
 Ne hòdi na túrfhko mêjo
 Dròbnih róshiz tèrgat!
 Tam bi vsél te Túrek húd,
 K' te je snubil fédim lét,
 Vfako léto fédimkrat,

Pa te nismo ôtli dát'““ —

Néshiza nizm ni málara,
Šhla je na túrfhko méjo
Drôbne róshize tèrgat.

Pervi pufhljiz vtergala
S pángeljam povésala.

„Ta kraljízhu bo na Dunaj'!

Ta kraljízhu bo na Dunaj'!“

Drugi pufhljiz tèrgala,

S pangeljam povésala:

„Ta bo mēni Néshizi,

Ta bo mēni Néshizi!

Šhe to vse ne sgovorí,

Túr'k shé húd sa njó stojí,

Prijél jo je sa bélo rokó:

„Néshiza sdaj pojdesh s menó,

Jes fim te snubil sédim lét,

Vfáko léto sédimkrat,

Pa te niso ôtli dát',

Sdaj pa fi mi v roke prifhla!“ —

Néshiza tako govori:

„Vfak otròk bres pámeti

Ki nevbóga svoje materè!“

Néshiza dalej govori:

„Kaj te profim Túrek húd'!
Puŝti mène k' máter' v vaŝ,
De pójdem flovo od njih jemát.“

Túrek táko govori:

„„Ti ne pójdeŝh k' mater' v vaŝ!““

„Kaj te prófim Túrek húd'!
Puŝti mène k' mater' v vaŝ,
De pójdem flovo jemát!“

„„Ti ne pójdeŝh préd k materi v vaŝ,
De bóŝh rodíla finka,
Kar ŝhe lépŝhi vidit' bó,
K' poneŝeŝh síbko nad glavó.““ —
Nésha je kómaj zhakála,
De je finzhika rodíla:

„Kaj te profim, Túrek hud'!
Puŝti mène k' máter' v vaŝ,
De pójdem flovo jemát!“

„„Ti ne pójdeŝh préd,
De bo finik ŝtar sédim lét,
Kar ŝhe lépŝhi vidit' bó,
K' pójde finek pred tabó.““

Néssha je komaj zhakála
 De je finik star bil sédim lét. —
 „Kaj te profim, Túrek húd!
 Pústi mène k mater' v vas,
 De pójdem flovo jemát!“
 „„Ti ne pójdesh préd k mater' v vas,
 De bo finik star shtirnajst lét,
 De bo snal pisát' in brát',
 Vśakimu gospodu lép nauk dát.““
 Néssha je komaj zhákala,
 De je finik star bil shtirnajst lét,
 De je snal pisát' ino brát',
 Vśakimu gospodu lép nauk dat'. —
 „Oh! kaj te profim, Túrek húd!
 Pústi mène k mater' v vas,
 De pojdem od njih flovo jemát! —
 „„Oh! kaj te bóm li mótil vèzh,
 Ki ne pójdesh nikdár vèzh!““ —
 „Oh! le fim, le fim, finek mój!
 Pishti dròbno písmize
 Do môjga ozhéta, mátere,
 De me nasáj nikdar vèzh ne bó;
 Oh! she píshi drugo písmize

Do kraljizha na Dunaj,
 Naj f' dobí kjer kolj hózhe,
 Mène nikdar vèzh nasaj ne bó.“
 Nèshiza na tlà páde, omedlí,
 Pri ti prízhi dúfhizo spustí.

Buzherjeva fin in hzhí.

Shláhtni gospód, shláhtna gospá
 Še sa béle roké vódita,
 Po grádu hódita,
 Lépo Boga prófita
 De bi jima porod dál.
 Vflifhal jih je vézhní Bóg
 Ino jima porod dál,
 En porod in dvoje otrók. —
 Otrôzi so bili štari po sédim lét,
 Šédim lét, osmiga pól.
 Otrôzi so fhli tergat róshize
 V vertiz selèn.
 Turzi pridejo,
 V globôko Turzhíjo jih vsámejo.
 V globôki Turzhíji so bili
 Po sédim lét, osmiga pól,
 Ni nobêdin védil sa tó.

Turzi so iméli goští
 In se med fábo ménijo:
 „Al' imáfh otrôke lepé!“
 Tako Turek govori:
 „„Zhe so lépi, niso môji,
 Šo prelépga, mlad'ga Buzharja
 Is lépe béle Koprivnize.““ —
 To je flifhal fantizh tá,
 Šêstri tako govori:
 „Glej, kaj se Turzi ménijo,
 De sva is lépe béle Koprivnize,
 Prelép'ga, mlád'ga Buzharja. —
 Imàj ti kljuzh od slátá, frébra,
 Jes bom imel od konjzhev bélzhev,
 Pojdeva drev k ozhétu v vas.“ —
 Še na konjzhe vsédeta,
 Is globoke Turzhíje sdirjata,
 Gor do kovázha stáriga.
 „Oj, na nóge stár' kovázh!
 Pojdi nama bélzhe kovát.
 Naprej obrazhaj krémpeshe,
 De naj Turzí ne saflédijo,
 De naj nasaj spét nevsamejo.

Gréva v lépo, bélo Koprívnizo,
Gréva k svojimu ozhétu v vas!“ — —

Táko mi ozha govori:

„„Zhašt bod' vézhnimu Bogú!

Nash' otrôzi so prishli domú!“ — —

Tak' mu fin odgovori:

„Kaj vam právim, ozha ví!

Imajte orôshje pripravljeno,

Turzi bódo sdaj prigroméli,

De naj. nasaj ne vsamejo.“ — —

Réf se je sgodílo tó.

Turzi so bli prigroméli,

Pa jim níso nizh storíli.

Kosárzhik.

Kosarzhik kosíze páse

V selênim gójsdiku,

Lepo shvishga, lepo pôje

Kar je saflifhal gláf,

K' je eno déte jokalo

U bukvi selêni.

Kosár je shel glédát

U bukev selêno;

She je nótri nashel déte,

Eno déto mládo.

Déte pravi, govori:

„Vi ste právi ujez mój!“ —

Kosár právi, govori:

„,Kak' zhem biti ujez tvój?

Eno samo sêstro jmám,

Pa she tífta danef shenitev ravná.“ —

Déte právi, govoví:

„Ona je mene v sámškim ſtanu iméla,
Pa v peljníze me povíla
Ino v bukev poloshíla.“

Kosar práví, govori:

„„Zhe je ta tvoja mati,
Tako pojdi, gréva tjè!““

Ko je déte tjè pripeljal,

Kosar práví, govori:

„„Ktéra je tvoja mati?““ —

Déte pravi, govori:

„Una je moja máti,

Ki sa miso sedí,

K sêlen venez na glavi derszí.“ —

Nevéſta práví, govori:

„„Zhe fim jes tvoja máti,

Naj jih pride, k liſtja 'n tráve,

Naj vsamejo dúſho in telo!““

Pa ſe edin pod oknam oglaší:

„„Šaj ti bóm ſam ſadoſti!““ —

Šhe je v híſho príſhel,

Tako pravi, govori:

„Shénin! ſmém s tvojo nevéſto

En raj ſtoriti?“

Shénin pravi, govori:
 Le s njó en raj stóri!“ —
 Ko se pervizh saberní,
 Ji je is sanóhta krí kapala,
 Ko se drugizh saberní,
 Je préz' vfa zherna ratála,
 Ko se trétjizh saberní,
 Na tlà páde omedlí,
 In je vsél ji dúfho in telo,
 Nefel jo je na dnò peklà.

V devéti deshêli omoshêna.

Sdaj gospod ino gospá
 Še po grad' sprehájata.
 Ko gospa k porodu gré,
 Rêzhe sdaj beséde té:
 „Vidit' mater she sheljím,
 Kér poroda se bojím.
 Ko bi se snájdél hitri fil,
 De b' po mojo mater shel,
 Notri v devéto deshêlo.
 On bi dóber lón prejél,
 Jes bi dala dober lón,
 Dober lón, aj, dvajset krón.“

Gospá téga ne sgovorí,
 Hitri fil sa njó stojí:
 „„Gospa, kaj mi vkashete?
 Hitri fil fim, gledájte.““ —
 Gospa to mu govorí:
 „Vtergaj ti mi roshe trí;

Pervi venez jefena,
 Mal' pri nas je vesélja.
 Drugi venez drobnih rósh,
 Mi li jmamo v Bogu trosht.
 Tretji venez shalbeljna,
 Pri nas je dost shaliga.“

Hitro fil po mater gre,
 Nót v deveto deshélo.

Ko po polj' popotvata,
 Lépo svonit' slishita.

Mati to pregovori:

„Sdaj je vmerla moja hzhí.“

Šil tako ji govori:

„„Tiho, tiho, mati vi!

Nasha je navada ta,

Aj navada blashena,

K solnze na poldne stoji,

De povfód lepó svoní.““

Kadar daljezh prideta,

Bliso grada béliha,

Mati to pregovori:

„Sdaj je vmerla moja hzhí,

Oblajo no shagajo
Hzhéri trugo delajo.“ —

Šil tako ji govori:

„„Tiho, tiho, mati vi!

Nafha je navada tá,

Aj, navada blashena,

Štole, mise, popravljajo,

Sa botrinjo napravljajo.““

Prifhla sta pod belí grad,

V líni gospóda vid'ta stat',

Brishe fi zherne ozhí,

Mati to pregovori:

„Sdaj je vmerla hzhi moja,

Polni so gospod folsa!“

Šil tako ji govori:

„„Tího, tího, mati vi!

Šhli gospod so kuharz' dat',

Dim v ozhí je jel stopat',

Sdaj ozhi fi brishejo,

Pofufhíti ishejo.““

Ko v bel' grad prídeta,

Hzhér mertvo sagledata —

Mati to pregovorí:
 „Moj Bog! kaj se mi sgodí!
 Kjú fi tisti hitri fil,
 Ki fi bil po me prishel?

Ti f' vodil me v deveto deshelo,
 Dober lon bosh sdaj prejel;
 Jes bom dala dober lon,
 Dober lon, aj, dvajset kron.
 Ti f' toláshil me lepó,
 Vmerla nifem jes sa tó.“ —

Mati to she govorí:
 „Mat' nobena prav ne strí,
 K' svojo hzhér moshí tako,
 Ko sim bila jes svojó
 U deveto desheló.

Bog pred zhasam jo je vsél.“ —
 Mati komaj sgovorí,
 Doli pade, omedli;
 Dufha njéna se odlozh',
 Kér je shalost bla zhes mozh —
 O kaj shalost ne storí!
 Kmalo dvé gospé vmorí.

Pufhavnik.

Leshí, leshí vóška stesa,
 Vóška stesa uglajena,
 Kamor predelezh dersní
 Nótri u gójsd seleni.
 V gojsdu pa grefhnik leshí
 Bolan leshí, milo jezhi,
 Duhóvniga k sebi sheljí;
 Al' on bi rad duhovniga
 Fajmoshtra Šhent-Jurshkiga,
 Pa mu níma kdó po njega.

Drobna ptízhiza priletí,
 Predrobno sashvergolí.
 Takó ptíza právi, govori:
 „Ti gréshnik bolán leshíh!“ —
 Gréshnik pravi, govori:
 „„Jes gréshnik bolán leshím;
 Jes bi ràd duhovniga

Fajmoshtra Şhent-Jurshkiga,
 Pa mi nima kdó po njega.““ —
 Drobna ptíza pravi, govori:
 „Grém jes po njega!“ —
 Gôri ptíza v srák sletí,
 Na fajmoshtrovo okno priletí,
 In predrobnó sashvergolí,
 De fajmoshtra prebudí:
 „Fajmoshter le bersh pojdi
 V gójsd obhaját seleni,
 V gojsd' gréshnik bolán leshí,
 Duhovniga k febi sheljí!“ —
 Drobna ptíza v tir*) sletí
 In s vélkim svônzam posvoní,
 De méshnarja isbudí.
 Méshnar je hítro vstal
 Ino v zérkev shel,
 Shé je fajmoshtra v zérkvi nashel. —
 Méshnar právi, govori:
 „Al' je tó kasin od Boga,
 Al' je kaj drus'ga taziga?“

*) Tir (- a in ú) je tífti dél svoníka, kjér svonovi vísejo.

Fajmoshter právi:

„„To ni ne kásin od Boga

In ni kaj drus'ga taziga.

Obhájat grem, pa kám? ne vém.““

Šhe predrôbna ptíza govori

„Dajte mênì v kljunzhik svônzhik,

De jes pred vam škakljála bóm,

Škakljála bóm, svônkljála bóm.“ —

Šhe so ji dáli v kljunzhik svônzhik.

Pred njim škakljála je,

Škakljála je, svônkljala je,

De ga k bolniku pripeljala je.

Ko gréšhnik se spovédal je,

Obhajal se.

Dúfho pústil je.

Dúfha je fhla v nebéfa,

V svéte nebéfa, v svéti raj,

Jesuf, Mariá nam ga daj,

Vfim dúfham svéti raj!

Shtudent ob glávo dján.

V Ljubljani je bil shtudent,
 Ki se je uzhil možhnó,
 De si sméfhál je glavó.

Tako pravi, govori:

„Kolkor je v Ljubljani *Frav*,
 Pri vsaki fim jes shé spal,
 Šam pri Rihtarz' tri nozhí,
 De nifim sfisnil ozhí.“

K' je to sfishal Rihtar mlád,
 Pustil je shtudenta vjét'.

Sdaj shtúdentá vjamejo,
 V jézhi je bil létni dan,
 De so posabili sa-nj.

Šhe shtudenta vunkej peljejo
 K pifanimu snamenju.

„Moja mát' je v'fóziga stanu,
 Pa nima vèzh finov,

Ko mene samiga.

Moja mať imá devét gradov,

Pa b' jih rada dála pět,

De b' shivot mi pufhen bil.“

Gospôda se spogledajo,

Šmert mu prisanesejo.

Tako študent govori:

„Jes sim pripravljen sa smert,

Li mêní glavizo prezh!“

Od nebél glaf priletí

„Študent je po nedolshnim dal glavó.“

Glejte sodniki vi sató!

Ajdovska gospodizhina.

Gospodizhina ajdovska
 Še po vert sprehajala,
 Tam po vertu selenim
 In je róshize pregledvala,
 Ktéra lépsfi je zvetu.
 Šaj so plave, so rudézhe,
 Šo tud béle, rumene,
 Barve shive in gorézhe
 Duh prijetin jmajo vse.
 Jesuf pride ji na proti
 Jesuf sam ljub in' mil,
 On s matiko je na póti,
 Ko bi kaki vertnar bil.

„Kaj ti tukej se sprehajash?“ —

Jesuf sh njó pogovor jmá; —

„Kaj ti róshe pregledavash,

Gospodizhna ajdovska?“, —

Barvo jmajo vsako svojo
 Vsaka prelepó dihi,
 Ti podaj na pót se mojo!“ —
 Ona mu odgovorí:
 „„Zhakaj, zhakaj, Jesus malo,
 De usamem jes slovó
 Od ozheta, mater’; kmaló
 Bodem prishla sa tabó.““ —
 „Kdór sa mano hozhe hodiť
 On slovésa ne jemle.“ —
 „„Jesus, daj mi faj privolit’,
 Brêshno vsét, k’ popótnim gré.““
 Tako Jesus dalej rêzhe:
 „Kdór sa mano zhe hodiť,
 Imét’ noben’ga brêshna nêzhe,
 Ozha moj ga shé previd’“,
 She se vsdigneta in grésta,
 Kamor dalezh prideta,
 K’ nunskim kloshtru jo savijeta,
 Jesus tamkej poterklja.
 Potlej je na enkrat sginil,
 Odpérat nuna je prishla,
 Aj nuna aptáshiza.

Tako r kla je ji nuna:

„Kaj ti hozhefh gospodizhna,
Gospodizhna ajdovfka?“ —

„„Svojga shenina jes ishem,
Zhe st  ga kaj vidili?““ —

„Jes ga nikj r nifim vid'la,
Ne morem tud' sa-nj v diti.

Kak pa se tvoj shenin pishe
In kakó mu pravijo?“

„„Jesuf shénin moj se pishe,
Tako njemu pravijo.““ —

„Pojdi, shivi, v t mu klofshtru,
Gotovo ga najdla b fh,

On prebiva tukaj notri,

Kakor vertnar v sredi r sh.“ —

Svésta Alénka.

Leshí, leshí tam dolga njíva,
 Aj dolga njíva, rebernína,
 Na njívi pléve mlada Alénka,
 Prelépa snajdena mladénka,
 K' je svojmu ljub'mu smiraj svésta.
 Ob njív' leshí shiroka zésta,
 Po zést' se vlézhe sílna vojska,
 Zésta je sa njo prevófska.

Nar sad je Fénrih mlad prijesdil;
 Šhe je tako Alénki rékel:
 „Sakaj Alénka plévesh fáma,
 S toljko delam bósh pregnána,“ —
 „„Domá mát' kuhajo kofílo,
 In sêstra se je omoshíla.““ —
 „Deb' se she tí Alénka bila!“
 „„Jes bi se bila omoshíla,

Pa ljubi se je v shold sapisal,
 Zhes sédim lét obljubil prit';
 Pa ga nozhe nizh vezh bit'."

„Pa pojdi s mano mlada Alénka“ —

„„Zhe ga lih sédem lét she zhákam,
 Šolsíze sa-nj vezhkrat pretakam,
 Pa ga she sédem rajshi hozhem;
 Nesvésta nikdar biti nozhem.“ —

„Rudézhe krilo t' zhem kupíti,
 Parsténo morash tù nosíti,
 Ti bom kupil béle rokovíze,
 Parstene nófish tu rozhíze.“ —

„„She sédim lét ga zhakat' ozhem,
 Nesvésta ljubmu biti nozhem.““

„Po bélih tergih bosh hodíla,
 Po zherni parsti ne brodíla.“ —
 Sdaj perstan slát ji da poglédat',
 De ljubi nje je dopovédat,
 Potlej sladko se sasmejala,
 In mu roko svésto podala.

Lambergarja shénitva in smert.

Mladi Lamberg se oshenil,
Prelépo shenó je vsél,
Prelépo Alénzhizo,
Mlado poljsko déklizo.

Tak stara mati govori:

„S likofa ko pojdete
Ne bobnajte, ne godite,
Nizh nikar ne vrífkajte,
De ne flifhi Marjeta,
Ki je huda zóperniza.“

Kaj so stor'li godzi hudi,
She so bobnal', vrífkali,
De Marjeta flifhala,
Ki je huda zopern'za.

Tak Marjéta govori :

„Kaj dém? mati moja vi!
Dajte od kamre, keldra kljuzh,
Zhem postavit' mu korén,
Kuhan bres ognja, vodé,
In bres milost' tud boshjé.“

Lambergar je dam prishel,

Tako pravi, govori:

„Kaj dém, mam'za moja vi!
Mene glava sló boli.“ —

„„Zhe je Marjeta slifhala,

Lambergar, bosh ti umerl.““ —

Komaj je bil trétji dan,

Lambergar je sló bolan,

Komaj je bil osmi dan,

Lambergar je sakopán.

Shkolástika.

Prelépo hzhér 'má stótniza,
 Ti hzhér' je imé Shkolástika;
 Shivéla ona je lepó,
 V varstvo dala se Bogú.
 K' je svédil turshki zar sa njó,
 Jo hózhe vséti fi shenó.
 Hití ji drobni list pifat',
 Do njé v Ljubljáno ga poslát'.
 Ko písmo to prebrala je,
 Je mílo sajokala se;
 Ozhétu stótniku ga da,
 Kaj on sa právo sdaj sposná.
 Ko on, kar písmo pravi, své,
 Vdérajo se mu folsé.
 Podá ga shèni stótnizi,
 Kaj ona vé sdaj svétvati.
 Ko list gospá prebrala je,

Šladró je posmejala se;
 „Kakó bo vúnder to lepó?
 Šaj lépszi bit' bi ne mogló.
 Jes bom Ljubljanska stótniza,
 Ti bódesz turshka zárinja.“ —
 Turzhíni drobno po njo drizhé,
 Lih kakor ptize v srák' leté.
 Škrolástika gre v kamrizo,
 Aj v kamrizo vso svitlo
 H podób' Marie matere.
 Meglá se gósta strí krog njé,
 Velíko prishlo Angeljev,
 Škrolástike prijataljev,
 Oní vsamó Škrolástiko,
 Turzhíni prasni stran gredó.

II.

Shenitne péfmi.

Kadar se v jabelko pobéra.

Prelépi moji sosédji,
 Kaj val bodem sdaj profíla,
 V shivljenje pomagajte,
 S veseljem mi radi dajte,
 Kér bom dalezh prepeljana,
 Bodem dosti potrosila,
 V vsaki ofhtarji pila.

Kdor bo dal eno petízo,
 Daj mu Bog lépo shenízo,
 Kdor bo dal mi groshek,
 Bog mu daj flame koshek,
 Kdor bo dal mi vénar,
 Bog mu daj goldinar!

Sdaj, kodarkol' bom hodíla
 S vašim daram se bom hvalila,
 K' ste me lépo obdarovali,
 V shivljenje pomagali;
 Kadar bom profó pléla
 Vaš bom v mislih iméla,
 K' ste mi s veseljem dali,
 V shivljenje pomagali.

Kadar gódzi sagódejo.

O mati narjavka
 Rastegnite mofhnizo,
 Dajte gódzam petízo,
 Kér so vam lépo péli,
 Vaš bodo v mislih iméli.
 Sdaj pa, ózha starashina!
 Dajte vsaz'mu kosar'z vina,
 K' bodo gódzi vino spíli,
 Vam bodo lépo gódili.

Kadar gódzi malo dobé.

Kaj se bóste pogledvali,
 Ki bi rad níz ne dali,
 Bi she rajshi le jemali?

Snubázhi.

Hinder, hander Shumber,
 Vfaka shumberfka drushina!
 Kaj nam hozhe Shumber,
 Vfaka shumberfka drushina? —

„Mi bi radi deklizo.“ —

„„Jes je ne dam, moshjé!

Vfaki shumberfki drushini.““

„Zhe jo ne dasf sama,

Vsamem ti jo sama,

Vfaka shumberfka drushina.“

„„Pojdi, pojdi, moja hzhí!

Škoraj nasaj pridi!

K' suha hrushka raszvetè,

Ondaj nasaj pridi!““

„S Bogam, s Bogam v fim vérnim flugam,

Ki ste nam dali, de pojde s nami!“

Fántovske pésmi.

Nestanovitnost.

V se rosh'ze bom potergala,
 Bom pufheljz naredila,
 Sa lép'ga mojga ljubzhika,
 Kér ga bom sapustila.
 Roshmarin se she fufhí,
 Bo drugo barvo dobil,
 Moj ljubzhik pa se veselí,
 K' bo drugo ljub'zo ljubil.

Vafvánje.

Ljubiza je možno shaloštna,
 Ko de bi bla okrádena,
 Milo sdihuje; ne vé kako je
 De ga tako dolgo ní.

Ljubzhik shvishga ino poje,
 De ga je možnó flifhati;
 Okno odperla, okrog se oserla,
 Zhe je ljubzhik sam.

Ljubzhik je bil sgol sam
 Nobenga drusga ni blo srav'n;
 Dol' ga posédla, mu noge umíla,
 Ki je trudin bil.

Ljubzhik je imel perstan slát
 Ljub'za ga iméla ravno takó;
 Šta perstane premenjala,
 Šta se poménvala vso zélo nozh.

Sjútra napózhi béli dan,
 Ljubzhik je od ljubize flovo jemal:
 „Šrézhna oštani, Bog te obvari,
 Dekle moje!“

Jes imám konjzhe trí,
 Vfi trijé so Pramelní.

Tudi imam hifhe trí,
 Šo pomalane vse trí.

Perva hifha je letá,
 V ktéri Ofizír stojí.

Drúga hifha je pa tá,
 V ktéri ljubiza leshí.

Prifhel je pod oknize,
 Terkal je na oknize.

„Vštani, vštani ljubiza,
 Švétí tēbi lúniza.“

Ljubiza ní hotla vštát
 Kamrize ne odperat’.

„Tího, tího ljubiza!
 Ti se bodesh jokala.
 Klobuk bodem s glave snél,
 Pufhljiz si bom na-nj pripél.
 Voslim ti 'no lahko nózh,
 Šèbi pa nebéfhko ljúzh!“

„**Z**huvaj vpíje béli dan!
 Al' ti moj ljubi she ne vstan'!
 On vpíje vsm sašpanim, aj sašpanim.“

Ona vsame sjutra béli shkaf,
 Ino gré po hladne vode;
 Al' hládna vóda ne gafí, ne gafí!

Šrézha jo ljubzhik njé,
 Ktéri ji na proti gré,
 On, pravi njéni ljubzhik, aj ljubzhik.

„Dobro jutro ljubiza!
 Al si ti dobro spála?
 Jes smiraj sim mislil na-té, aj na-té.“

„„Jes sim spála tako, —
 Taushentkrat se vsmil' Bogú —
 De sim kranzelj saspála, aj saspála!““

„Al niš vidila, ljubiza ti?
 Zhe ogenj in flama v kup leší,
 De sjutraj pepél rata, aj rata?““

„**K**aj je tebi ptiza,
 Béla golobíza?
 Kaj tak prebleduje
 Ti rumeno lize?““

„„Kaj ne b' prebledvalo
 Mi rúmeno lize!
 Ki me drugi zhejo
 S ljubim raslozhiti.““

Zhe bodo mene drugi
 S ljubim raslozhíli,
 Shaloštno bo moje
 Na svétu shivljenje.““

Zhe bo moja solsa
 Na kamen padla,
 Kamen bo se sdélil
 Na dva drobna déla.

Pelin, pelinkovez,
 Ti fi sharko zvetje,
 Tebe bom tergala,
 Okol' serza djala.

Koder moj ljubi hodi,
 Tam roshmarin rodi:
 Roshmarin seleni,
 Moj ljubi ljubljeni!““

Ena ptizhiza priletéla
 Is Gradza némskhiga,
 Pri vélki zést' je obsedéla,
 Kjér se vosniki vstavljajo,
 Šprelépo kjér je vprashala
 Birtovo kelnarzo;
 „Al je noter tisti vosnik,
 Ki je shafar tih vosov?“

„„Šhafar rajtenge spifuje,
 Kér so jedíla drage;““
 „Jes mu porozhilo nofim
 Is Gradza némskhkiga,
 Od lépe mostnarjeve hzhére;
 Ona je troje snubze iméla,
 Pa ni hotla noben'ga vséti,“ —
 „„Naj li vsame, ktér'ga hozhe!
 Na-me naj ne zhaka vezh,
 Jes se bom v Terstu oshenil,
 Bom vsél en'ga Grofa hzhér,
 Šhéstnajst kónj ji bom sashenil.
 In pa fhtir nove vosé;
 Ona m' je pa perstan dala,
 Ki jo lih sto rajnskh koshtá,
 Ljubljanski vózhmed ji ga slil,
 Is samiga zhistiga slata.
 Naj ljubesin je lih taka,
 K' ta okrógla rinzhiza;
 Nima kraja, nima konza,
 Naj ljubesin ravn' takó.““

Prishlo je pismize,
 Shalostno pismize,
 Na moje drobno serzhize.
 Notri pa to stojí;
 „Ljubiza bolna leshí —
 Ljubzhik! sakaj, sakaj, te vezh ni?
 Ljubzhik podaj rokó,
 De vsameva flovó,
 Najna ljubessin hirala bo.“

„„Zhe pa jes roko dam,
 Kam se bom djal?
 Veliko shalost
 Bódem prestal!

Take pa nizh vezh ní,
 Kakor fi ljubiza tí —
 Na-te bom spomnil,
 Dokler bom shiv.““ — —

„Ljubzhik, saref fi lép,
 Jes bom sapustila svét,
 Têbi pa vóshim —
 Drugo ljubít!“

Mene možnó serzé bolí,
 Ki sò sòlsné mojè ozhí,
 Bres úsroka velíziga,
 Ljubésin je raslózhená.

O fhkóda je dekle sa té,
 Sa tvôje nesvestó serzé,
 Kér fanta ti sa norza imash,
 Pa drugim fantam se podash.

O dekle ti premilena,
 Ne bofh dolg obzhiflana!
 Prifhla bo ena zhudna mózh,
 Vso vséla t' bó lepôto prozh.

Şàj róshize lepó zvetó,
 Pa vùnder enkrat odzvetó,
 Lih táko bodefh dekle tí,
 Kakor tud' rósha odzvetí.

Mi luna svéti zélo nozh,
 Meni saspáti ni mogózh'.
 Mi luna svéti zélo nozh
 Meni saspáti ni mogózh'.

To me s'he nar bolj veseli,
 K' pomankanja deklétov ní;
 V'fak fant lahko deklè dobí,
 Bres shalosti in bres s'kerbí.

Sdaj si bom tako s'klenil,
 Deklétam ne bom vèzh verjél,
 S tim si bom serzé hladil,
 Pa drugo dekle bom ljubil.

„**D**ekléta fim ljubil
 Bogátih ljudi,
 Širn ljubít' jo sazhél,
 Sapústil jo bóm.

Kdo usrok je téga,
 Ko shlahta mojà?“

„„O póbizh ti, ti!
 Ti kajsharfski fin!““

„Zhe kajsharfk' fim fin,
 Podaj mi rokó,
 Podaj mi rokó,
 Môjo rinko slató!“

Zhe vmerjem takrát,
 Pokôpat me daj,
 Na tisto stesízo,
 K' sim hodil k t'eb' v vas.“
 Pokôpat' te dam,
 Kropít' te ne dam,
 Kropíle te bodo
 M'jè gorke folsé.

Toshíle te bódo
 M'jè béle nogé,
 K' so k t'ebi hodíle,
 Kar nihzhe ne vé.

Toshíle te bódo
 M'jè béle roke,
 K' so te objemale,
 Kar nihzhe ne vé.

Toshíle te bódo
 Rudézhe ufta,
 K' so t'ebe kushvale,
 De nihzhe ne vé.

Toshile te bodo
 M'jè zherne ozhi,
 K' so s tabo prezhule
 Toljk' tavshent nozhí.

Koljk' nifim nozhí,
 Nizh stifnil ozhi,
 Savoljo ljubésni
 K' bi rádi skup bli.

Toshilo te bóde
 M'jè drobno ferzé
 K' je tēbe ljubílo,
 De nihzhe ne vé.““

„**N**ozój, nozój je lép vezhér,
 En lép vezhér in lépa nozh,
 Luna síje zélo nozh;
 Špat íti, mi ni mogózh'.

Grém do mojga prijatla,
 De vafvát kam pojdeva,
 Dalezh zhes ravno poljé,
 Kjér je moje ljubo deklè.

Pod ganzhek kadar prideva,
 Sadrómljava, sapiskava,
 Sapiskava, sadrómljava,
 De b' se ljub'za sbudila.

Deklè je kmalo obuto,
 In na ganzhek priletí;“
 „„Préd sakaj ne prideta,
 Dokler fim na nôgah blà?““

„To bi ti povédala,
 Pa se bósh prestrahila:
 Šnózh sva pri eni drugi blà,
 Nozój sopét pojdeva.

„Podej mi s désno roko
 Rinzhizo ti srebernó;
 Rinzhizo daj srebernó,
 K' mi velíko je sa njó.“ —

Fantje po travnik' gredó,
 Lépo shvishgajo pojó,
 Lépo shvishgajo pojó,
 K' drugi rinzhizo nesó.

„Sim b'la lépa róshiza,
 Fantov 'méla bres fhtevíla,
 Sdaj pa je svét sapustil me;
 Perézi vfi so svénili.“ —

„„Zhe fim jedel, zhe fim pil
 S mislijo fim pri tebi bil;
 Misilil fim smiraj na-te,
 Sdaj pa pustit' ozhem te.

Zhe fim leshal, nifim spal,
 Têbe fim fi v sakon sbral;
 De bi le smert ne oduséla,
 Kar je ljubésin svésala.

Šim pa mógil flifhati,
 De me zhefh sapústiti:

Ah! kak mi je to hudó!
 Šerze moje je bolnó!“ —

„Zhe je bolnó, naj le bó!
 Mèni pa ni nizh sa tó;
 Bil ti prav sadershal se,
 Bi bil 'mel sdravo ferzé!“

Jest nifim serza táziga,
 De bi ljubila vsáziga;
 Jes ljubim en'ga sámiga,
 Is serza mòi'ga práviga.
 Ko bi moj ljúbi védil tó,
 Kakó ga ljubim jes svestó:
 Šaj bi ne jédil,
 In bi ne pil,
 Pri mèni bi sedel,
 Pri mèni bi smiraj bil.“ —
 To ljubiza komaj sgovori,
 Preljúbi shé sa njo stoji,
 Šhe se ji nísko prikloní,
 In ji takó le govori:
 „,Prav lepó te sahválim,
 Preljuba môja ljubiza!
 Prav lepó te sahválim,
 Preljúba môja ljúbiza!
 Kér fi ljubila me tak svestó;
 Jes têbe ravno ljubil fim takó!““

Turški róp.

Nozój je Turek ropal,
 Nozój v tamni nôzhi —
 Ubil mi ozha, mater
 In mojo mlaj' sestrižo,
 Mi vkradil mojo ljúbo!
 Prav milo je mi vpíla,
 K' so Turki jo vesáli —
 Bi hotel bil ji rád pomagát';
 Al — oh! — smel nísim se prikásat'!
 Ovbè, ovbè, galéja!
 De bi bila préd vtopljena,
 Na kraje shtiri djana,
 Ko ľ mi ljub'zo odpeljála,
 Zhes strašhno zherno morje,
 K' je vezh nasaj ne bóde!
 Te pélje Turk na goro,
 Bom sédel jes na vódo;

V ròk' bom rúto lukal,
 Bófh dobro jo posnála,
 Šaj fi m'jo, ljubza! dála.

Pobizh po pólju prisvishga,
 Ki gre k svòji ljúbi v váf,
 Tiho do lójtne pristópa,
 Al' deklè posnála ga ní.

Deklè na ispi se shéta,
 Ne móre na postlji saspat',
 Okolj po fantih se oséra,
 Ktér' je léplhi al' bolj mlád.

Deklè na ispi stoji,
 Kupizo v rokah dersní,
 Nótri pa je pufhljiz selen,
 Póbizh! ti dobíl ga bofh.

Na svétu mi ni hujshiga,
 Ko zhe deklè dva fanta ima,
 Edin je v serzé sapifan,
 Drusiga pa sa nôrza jmá.

Shalostno fim djal,
 Ko fim flovó jemál,
 Premilena deklè,
 Sapuſtit' moram te!

Drugazh ne móre býti,
 Te moram sapuſtíti,
 Kér ozhka ino mamka
 Menè ne dájo ti.

Oj ljubiza ti môja,
 Nikar se nizh ne bój!
 Kar fim ti jes obljúbil,
 Gotovo ſtoril bom.

Predragí ljubzhik mój,
 Níkar se nizh ne bój!
 Kar fim ti obljúbila,
 Gotov' ſtoríla bom.

Še v klóſhter bom podála,
 Tamkej bom nunvala;
 O têshka, vſáki je letá,
 Kí ljubzhika imá!

Bom klófhter sapuštíla,
 Sa ljubiga molíla,
 O boljshi bo letá,
 Ko vfaka nunina!

„**S**nozhi fim na vafi bil,
 K' je ura bíla polnozhi,
 Predolgo fim se samudíl,
 Premalo fim govoril.

Pa sva se s ljubzo skregála,
 Sa tó fim pa flovó dobíl,
 Pa bóm ji jes tud' flovo dal,
 In fi drugo ljubizo isbral.

Koljkrat fim k tebi prishel,
 Šaj fama dobro vésh,
 Vselej drus'ga pri têt' dobil;
 Rêzi, ljuba! de ni réf?

V zhať po dva, v zhať po trí,
 Šhe tó se ti premálo sdí,
 Mene moje serzé bolí,
 K' sa-me prostóra ní.

„„Prostorzhik bi se she dobíl,
 Ko bi snózh' pri drugi ne bil;
 Moja póstlja ni vezh sa-té,
 Le pojdi, kjér snózh fi bil!““

„Okrog se bom obernil,
 Korajshno bom sapél,
 Le Bog ti daj po tavshent frézh,
 Méni je ena druga vfézh!“

„„Ljubíla fim te jes sveštó,
 De nobeniga takó,
 Ljubíla te bom sa-naprej,
 Le rozhízo mi podaj!““

„Rozhíze ti jes ne podám,
 Ljubizo te nizh vezh ne sposnam,
 Ti od mojga serza fi prêzh,
 Sa-té ne maram nizh vèzh!“

Od kar fim têbe ljúbit' sazhél,
 She nifim bil nikolj vesél,
 Od mojih lépih mladih dní
 Mene serze boli.“

„„Sakaj fi pa hodil sa menój,
 Sreberni perftan nofil sebój?
 Li bi bil perftan v arshet djal,
 Pa bi bil domá safpal!““

„**S**nózhi fim stal v néki vafi,
 K' je úra bíla polnozhi,
 K' je úra bíla polnozhi.

Ura je bíla polnozhi,
 Vfako deklè se prebudí,
 Vfako deklè se prebudí.“

„„Ljudjé so shé profil' Bogá,
 De b' fhla meglíza 's jésera,
 De b' fhla meglíza 's jésera.

Meglíza je fhla 's jésera,
 Mój ljubzhik se pa prepelja,
 Mój ljubzhik se pa prepeljá.

Ljubzhik fékaj smerézhize,
 De bódefh délal barzhize,
 Al barzhize, al ládjize.

Kaj bófh potrebvai barzhize,
 K' imáfh na fuhim ljubizo,
 K' imáfh na fuhim ljubizo?""

Barka pa shé nar'jéna je,
 Po mórju satozhêna je,
 Po mórju satozhêna je.

Barka je jéla plávati,
 Ljub'za je jéla sdihvati,
 Al sdihvati, al jokati.

„Odrini, odrini od kraja prèzh!
 Ne bófh me vídla nikdar vèzh!
 Ne bófh me vídla nikdar vèzh!“

„„Ljubzhik nikár tak dalezh prèzh,
 De b' te ne vídla nikdar vèzh!
 De b' te ne vídla nikdar vèzh!“

Ljubzhik! oftani tí domá,
 Šaj fim smiraj ljub'za tvojà!
 Šaj fim smiraj ljub'za tvojà!""

Škleníla je béle roké,
 Tozhíla je grenké folsé,
 Tozhíla je grenké folsé.

„Tri bákke bódem pa prishgal,
 Na frédo barzhize jih djal,
 Na frédo barzhize jih djal.

De se m' bó vidlo tjè vosít',
 Šhe 'nkrat nasaj k' môjí ljúbzi prít',
 Šhe 'nkrat nasaj k' môjí ljúbzi prít'.“

Ljuba na ispi stala,
 Na svédize gledala,
 Svésde grédo na redko,
 Idi ljubi shé domú.

V jutro bodo frezhalí,
 Jako te spítavali:
 „Kam fi hodil, kjé fi bil,
 De jmaslh rôfne zhíshmize?“

„„Nikaj, nikaj, ljubiza!
 Zhe bodo me spitavali,
 Jes bom jim odgovor dal,
 Kar bo dobro sa obá:

Jes fim ljubil ptízhize,
 K' jmajo bélo lízhize,
 K' jmajo r'dezhe shobize,
 K' bodo pile 's kupize.““

Imel fim ptízhizo,
 Pa m' je sletéla,
 Šrezhna bo véjzhiza,
 Kjér bo sedéla.

Imel fim ljubizo,
 Pa fim jo sgúbil,
 Šrézhen taisti bo,
 Ki jo bo dóbil!

Fantje marfhirajo
 'S krajnske deshéle,
 Déklize jokajo:
 Kaj 'mo sazhéle!

Lépfhiga klasú ní,
 Kakor psheníza;
 Lépfshih deklízhev ní,
 Ko so Krajníze.

Ljubiza v vertizu,
 Rósh'ze je pléla,
 Ljubzhik pa mémo gré,
 Nôrza se déla.

„Delaj se nôrza tí!
 Kar je resníza,
 Šaj se bo fkasala
 Najna pravíza!“

Ljubza je nosézha!
 Kaj zhem sazhéti.
 Ljudjé mi pravíjo:
 Mórafh jo vséti.

Jes jo pa vsél ne bóm,
 Kér imam drúgo;
 Šnózhi fim sturil s njó
 Terdno obljuho.

Stoji mi, stoji polje
 Polje široko;
 Na polji pa mi sraflo
 Drév'ze seleno.

Na drévzi pa mi sraflo
 Lépo jabelko,
 Od svúnaj je rudézho,
 Snotraj seleno.

Tak lih je moja ljuba,
 Ljuba milena;
 Od svunaj je rudézha,
 Snotraj shalošna.

Na frédi mojga serza,
 Štojita mlina dva,
 Drujga nizh ne délata,
 Ljubesin meleta.

Ljubiza moja.

Sim bil vzhéra na sejmu
 Pri svétim Jurju na gori,
 Tam je ljubiza rajala,
 Meni v serze nahajala.

Je bla tènka, ko konôplja,
 Rudézha, kakor gartrosha,
 Béla kakor makov zvét:
 Šam Bog te svolil na ta svét;
 Ljub'za moja!
 Ljub'za moja!

„**N**ozoj se mi je sanjalo,
 De smo mi popótvali;
 Al' po Némshkim, al' po Krajnskim,
 Al' po sgórnim Šhtajerskim.

Delaj, delaj, ljuba! pufheljz
Sa popótnjo sháloftno!“

„„Kak' ti ga bom narejála,
Ki fim mozhno shaloftna?““

Vùnder t' ga bom naredíla
Tud' s velíko shaloftjo,
'S nágeljna in roshmarína,
'S nágeljna rudézhiga.“

Na klobúk t' ga bom pripéla
So freberno knofljizo,
Kjér bosh hodil in popótval,
Mène v mislih imel bósh.

Ko te bódo poprashvale:
Kdó tí je tak pufhljiz dal?
Al' 'másh shêno sarozhêno,
Al' ljubízo saljubljeno?

Ga mí je dala ena deklè
V tréh deshêlah ji pára ni.
„„Shmentane krajnske dekléta,
K' sté tak' sladkik besedí!

De li ima shtér zekíne,
 Pa se lahko omoshí;
 Jes pa ímam stó zekínov
 Pa nobên'ga po me ní!““

Snózh fim ljubizi porózhil,
 De bom drévi flovó jemál;
 Petelínzhek lépo pòje,
 De 'mam k' ljubzi iti po flovó.

„Kaj bosh ti flovó jemál,
 Šaj nifi druge ljube sbral?“
 „„Sakaj b' flovéfa ne jemál,
 K' fim shé drugo ljúbo sbral?““

„Le fim, le fim, kaj bosh stál?
 Kaj bosh stojezh flovó jemál?“
 „„Zhe se vléshem prêz' saspím,
 Deklíshko strásho samudím.““

Škleníla je béle roké,
 Tozhíla je mersle folsé:
 „Oh shaloftno serzé,
 Ki mi sdaj pojde 's deshele!“

„Taki fant nizm ne veljá
 Ki vsako lajdro rad imá,
 Štoji strásho dvakrat gerd.“ —

„„Kdó m' bó bránil k' mojim' deklét'? —

Šijaj, fijaj luniza,
 De me posna ljubiza!
 Šijaj luniza al nehaj,
 Ljubiza me dobro posna!

Prifhel fim pod oknize,
 Poterkal na oknize,
 Odpri ljubiza oknize,
 Ti 'mam nekaj povedáti!““

„Nifim vájena vstajáti,
 Še ne f fantmi sgovarjati!“

„„Taka dekle nizm ne veljá,
 Ki vsakimu fantu odgovora ne dá!““

Petelínzhik je lépo pél,
 Ljubzhik ljubizo lépo objél:

„„Ti si môja jes fim tvój!
 Še sarózhil bóm f teboj!““

Glas fim snózhi jes saflifhal,
 Šnozhi, k' fim na póstlji spal,
 K' me je ljubiza ljubíla,
 Le de málo fim saspál. —

Ljubiza po uljazah hódi,
 Jes fim pa na móstovsh' stál;
 Mílo je folsé tozhíla,
 Jes fim pa flovó jemal:

„Lahko nózh o ljuba moja!
 Sdaj le vsámem jes flovó,
 Šlišhim de se bofh moshíla,
 Pa ne rezhem nizh sa tó.“

„„Oh moj dragi! kaj zhem stríti?
 Moje ferze pózhlo bó;
 Sa te se zhem vgonobíti,
 Tako lépo vezhno bó.“

Dokler sva vkup sahajala,
 Šva se m'níla vezh rezhí,
 Šrezhne ure vshivála,
 In shivela bres fkerbí.“

Jes bi tebe lahk' ljubila,
 Ki imash zherne ozhi,
 Un' ima pa bolj seléne;
 Taki radi so hudí!

Še bojim, de me bo tépel,
 V zhať is hiſhe ſpódil me,
 Bom jméla herbit otékel,
 De bo ſhe bolj sébló me.““ —

„Oh le tiho, tiho ljub'za!
 Šaj je malo shé bolán,
 Šaj 'má malo bolne zhéva,
 In bo rátal vſim volján.“

„„To je ſhe le zló nadlóga,
 Zhe je málo le bolán,
 De ima málo bolne zhéva,
 Potlej je ſhe bolj neſlán!““

Kaj boſh ljuba ſhalovála,
 K' véſh, de niſi vezh mojà?
 Zhe ſe kmalo omoshíſh,
 Šhe bres ſkerbi bolj ſaſpiſh!

„**K**dó te bó dekle toláshil,
 Ker te jes sapústil bóm?
 Pa kér te jes sapústil bóm!“

„„Mene bodo drobne ptíze,
 Ki po sráku létajo,
 Pa mênì veselje delajo;
 Ki po sráku letajo
 Pa mên' veselje delajo.“““

„Jes bom kupil novo púsho
 Vse ptizhize postrélil bom,
 Pa vse ptizhize postrélil bom.“ —

„Kdo te bo dekle! toláshil,
 Kér te jes sapuutil bom?
 Pa ker te jes sapuutil bom.“

„„Mêne bodo drobne rib'ze
 Ki po morju plavajo,
 Pa mên' veselje delajo,
 Ki po morju plavajo,
 Pa mên' veselje delajo.“““

„Jes bom kupil novo mrésho,
 Vse ribize polóvil bóm,
 Pa vse ribize polóvil bóm.“

„Kdo te bo dekle! toláshil,
 Ker te jes sapustil bóm?
 Pa ker te jes sapustil bóm!“

„„Mene bodo drobne rósh'ze,
 Ki po polju zvetejo,
 Pa mên' veselje delajo,
 Ki po polju zvetejo,
 Pa mên' veselje delajo.““

„Jes bom kupil novo koso,
 Vse roshize pokofil bóm,
 Pa vse roshize pokofil bóm.

Kdo te bo dekle! toláshil,
 Ker te jes sapustil bóm?
 Pa ker te jes sapustil bóm!“

„„Mene bodo mlad' fantizhi,
 Ki po polju shvishgajo,
 Pa mên' veselje delajo,

Ki po polju shvishgajo
Pa mên' vefelje delajo.“““

„Jes bom napravil strashno vojsko,
Vse fantizhe polovil bóm,
Pa vse fantizhe polovil bóm!“

„Kdo te bo dekle! toláshil,
Ker te jes sapustil bóm?
Pa ker te jes sapustil bóm!“

„„Mene bode sam Bog vézhni,
Ker gôri k njemu pojdem sdaj!
Pa ker gôri k njemu pojdem sdaj!“““

Sanje.

Kaj se je mêni nozój sanjalo?
 Jes fim v béli Ljubljani bil,
 Le fim, le fim, máti moja!
 Mi bóte sanje skladáli.
 Mêni se je nozój sanjalo,
 De fim v béli Ljubljani bil,
 Od Róshenpôha je pritekél
 En mersel studenez,
 Po studênzú so priplávale
 Róshize trí.
 Ena béla, rudézha, seléna.“ —
 „„Rudézha poméni rudézho krí,
 Ki jo bósh, mladi Travnar! prelíl,
 Bélo poméni bélo smert,
 Ki jo bósh, mladi Travnar! přestál,
 In seléna poméni selen grob,
 Kjér bósh, mladi Travnar! pokopán.““ —
 K sêbi je klízal hlapza svojga:
 „Le fim, le fim, hlapéz mój!
 Ofedlaj mi konjízha dvá,

De v bélo Ljubljano grém.“
 Mozhno v Ljubljano letí,
 De konjam spod nog ogenj ferzhi.
 Kadar v Ljubljano priletí,
 Rihtar shé v oknu stojí,
 On pa njegova nar mlajshi hzhí,
 Velil je Travnarja lovít'.
 Kadar Travnarja vjamejo,
 Je v jézhi bil létni dan:
 „Kolikorkrat fim v béli Ljubljani bil,
 Vselaj so mi dali piti in jesti
 Sa môje béle tolarje,
 Sa môje béle krájzarje,
 Sa môje sláte rumene. —
 Peljali so me v svitlo kamro. —
 Kaj je storíla njih nar mlajshi hzhí?
 Vkradla jim je kljuzhe trí,
 Prifhla je k mēni v kamro svitló.
 Šporednejshi bi bil
 Ko en shélem tát,
 Ko ne bi storil, kakor junak!“ —
 Gospôda se spreglédajo,
 Travnarju prisanêsejo.

IV.

Pivske péfmi in sdravize.

Kmét in vínfka terta.

I.

Po sími je goríz spozhíla mladiza,
 Špomlád je rojèna na svét,
 Je lépa devíza podála rozhízo,
 Kdór fi ozhe le ljubizo vset'.
 Sagléda jo kmétizh vesél,
 Prijasno, korajshno sprejél,
 Pravi „bófh mèni flushíla,
 Vezh kratov napíla,
 De bódem korajshen, vesél.“
 „„Še snásh mi prilisvat', toláshbo dajáti,
 Al' dobro vém tudi, kaj tèbi dihá,
 Špomlád me obréshesh, po lét' obkopujesh,
 De b' dála jes dôsti pijazhe sa té.

V jeséni bom vtrinjala folsé,
 K môje mléko v brénto gré,
 Šim préz' sapushzhêna, v snég sakopana,
 Po sími ne misliš ti nizh vèzh na-mé.““

„Ah! shkóda k' se vjésafh,
 Kí v míru pozhívašh
 K' pod snégam pri miru leshísh.
 Pri pijázh' te imenújem
 In sdravje ti pijem,
 De b' sopet rodila, ko se naspísh.
 Jes revesh she vse vèzh terpím,
 Vzháf v lushi al v blatu leshím,
 Imám glavo v dimi, po lét' in po sími,
 Savoljo tebe jes nar vezh terpím.“

„„Je réf nadlóga, bód' ena al' druga,
 Ti vse popravíz' govoríšh;
 K' se hózhesfh napíti
 Pri zhép' al' pri pípi,
 Shé kaj narodniga strísh.
 Po létu terpísh sa-me vesél,
 Po sími me bosfh pa v lúshi klél,

K' fim te napojila, ter tako ti strila,
De si se valjati sazhél.““

Réf je vesêlje dolenske deshêle,
Kadar ti meni le prav obrodíh,
Prijásno te ljubim, s vesêljem te snubim,
De b' sópet rodila, ko se mi naspíh.
Po létu je nevésta mojâ
V zvétku olépfhana vsa; —
V jesén' si rodíla, sdaj naš si napíla,
Sdaj ga pa pímo! she veljá!

2.

V se drevéša so preflabe
Sa roditi to sladkóšt,
Kakor sama vinska terta,
K' da zhlovéku mózh.

Shibro so ljudjé veselí
Sa leta prejéti dár:
Pod podóbo kruha in vina
Pride Jesuf na oltár.

Bratez zhe fi lih v teshávah,
 Hozhem te rasveselit',
 Polno kup'zo zhem t' nalit',
 Fígo marash zhisto ispit'.

Moj pajdash,
 Dobro ga snash!

3.

Létashno vino
 Prav dôbro sorí,
 Sa vsako besédo
 Şe pip naredí.
 Jes vidim se pipat'
 In kòj prozh beshím;
 Le têt' se, kar hózhesf, h,
 Şaj tù te shelím!

O bratzi! ko b' jes imel
 Pri vinu saspát',
 Me morate s vinam
 Prav zhédno oprát',

De bodem pred smertjo
 Šhe s vinam oblít,
 De morem v vézhnost
 Bolj frézhnifhi prit'.

V svôjim shivljenju
 Mokrôto zhaštím,
 Po smerti pa tudi
 Rad suh ne leshím.
 Denite mi trúplo
 Pod kap od pipe,
 De ravno potêzhe
 V usta moje!

Sa krísh navalíte
 Mi vèlik zhetartin,
 De bo vřim pijanzam
 En mozhen spomin:
*„Tó je tiřt' rajnki,
 K' je vinze rad pil,
 Al' svôjga poshtênja
 On ni řhe sapil!“*

4.

Le pijimo ga vsi,
 Ne krégajmo se!
 Šaj dnarze imámo
 Pa plazhamo vse!

Kaj máramo mí,
 K' smo fantje mladí!
 K' soldatov pomanjka,
 Pa pojdemo mí.

Zhe pójdemo mí,
 Šaj pójdete ví;
 Zhe pójdete ví,
 Šaj pojdemo mí!

5.

Na svétu lépsbi roshize ní,
 Kakor je vínka terta,
 Po sími spí,
 Po lét' zvetí,
 Jesén nam vinze dáje.

Tud' druge roshize zvetó,
 Pa vunder téga ne storijo;
 Lih kakor sná
 Edína tá,
 Ki naf je napojíla.

Le pimo ga vsak en kosar'z,
 V iménu Jesufa, Marie
 In svétiga
 Tud Joshefa,
 Na sdravje tovarshíje!

Sdaj pa ga pimo naprej
 Na sdravje gospodarja,
 Kér je pri naf,
 Sa kratik zhaf,
 Nam sladko vinze daje.

Sdaj pa ga pimo shè naprej,
 Na sdravje gospodínje,
 Ki sdaj postav'
 Pred naf bokal
 Na miso té sladzhíze.

De b' mi s'he dolgo vinze pil',
 Boga zhaftili vselaj,
 To voshimo,
 In profimo,
 Dodéli Bog nam svéti raj!

6.

Vesélo sdravízo sapójmo sdaj,
 Kjer kupiza vína stojí pred tabój,
 Bres skerbí ga pi, zhe te veselí,
 Pa bratam, sestrizam sdravízo napi!

Bratez preljubi, kadar kolj bódes'h píl,
 Le pási de bódes'h Mario zhaftil!
 Zhe rávno fi svàt, rèz' is prav'ga serzá:
 Preljúba Devíza, prof' sa naf Bogá!

Dokler homo na svétu shivél',
 De bi blagoflov presvét' od tēbe prejél';
 De bi tudi mi svésto flushili Bogú,
 De b' enkrat po smerti prishli vsi v nebó!

7.

Shlahtno drevó in korenína,
 Ktéra imá tako lastnóft:
 Zhlovek, katér' serzhnosti níma,
 Ona mu da vfo serzhnost. —
 O bratez! pi, pa mēni nali,
 Víno vsaktériga rasveseli!

Víno storí revne bogáte,
 De imajo sadofti blagá,
 Tudi imájo beséde kosháte,
 Ko se prav napijejo ga.
 Vse ga sapuští, víno s njím govori,
 In tako sam sēbi kratek zhaš storí.

Le she enkrat, le pi ga mój bràt!
 Le pi ga, pi ga mój bràt!
 Zhe ravno si révin, bósh ratal bogát;
 Zhe ravno si bógat, bósh ratal firomák!

S.

Sófed foséda vábi,
 Nikar ga ne posábi;
 Le pridi v gorizo k nam,
 Šmo dôbre vólje tà.

Eno homo sapéli,
 De homo veséli,
 Vsa shalošt naj nehá,
 Kjár vinze je domá!

Vifoke so goríze,
 In shlahtne so tertize,
 Ki pri nas rastejo,
 In vinze dajejo.

Vinograd obdelváti
 Dolénež móra snáti;
 Kdór délal prav ne bó,
 Naj pije le vodó!

Tud terte se solsíjo,
 Préd ko vinze rodíjo;
 Le naj se tud' potí,
 Kdór vinze pit' shelí!

Po pameti ga pimo,
 De pamet' ne sgrabimo;
 Ah, gerdo bi pazh b'ló,
 Ne snáti, kam gré kdó.

Kdor vínze prav savshíva,
 Vesélje v serze vlíva;
 Zhe serze dôbro ní,
 Ga vínze le kasí.

Sdaj kupize nalímo,
 Na sdravje tvoje pimo,
 Ki si povábil naf,
 De nam je kratek zhaf.

Napí she to sdravljizo,
 Ša drushbe veseljízo!
 Zhe prasen bo bokál,
 Bófh pa sa drus'ga dál!

9.

Jes in polízhek se rada imáva,
 Zhe se sovráshi in têpe zél svét!

Midva se ráda sa miso podáva —
Boga zhaštíva in sazhneva pét'.

V shílze mi têtze,
Nizh me ne pêtze;
Mládím in starzhikam daje pomózh.

Drugi pa radi deklizhe imájo,
Délo puštíjo lesháti na stran';
Shenam pa lépe beséde ne dájo —
Mílo sdihujejo nózh ino dán —

Vínze popijem,
Ga v drúgízh nalíjem;
Gláshek natakam, de sprasím bokál.

Zhe me vse hude tesháve zhertíjo,
Shalost, terpljenje in hude vreména,
Zhe me prijátli terpéti puštíjo,
Vínze jes píjem — posábím na vse.

Vínze je sládko,
Têtze prav gládko;
Me vfelaj toláshi in dáje pomózh.

Vínza ne mórem tak dolgo puštíti,
Dokler se gibljem in dihati snam —

Kadar mi sázhne sa dušho sgoníti,
Vezh ne bóm shêlil odpérati hram!

V jámo me djali

In sakopali,

Vínze pa píli sa máno bódo drúg'.

Mertev ne píje ne vòde, ne vína;

Truplo pozhíva, al' dúfha shiví!

De bi li glédali boshjiga fína

Enkrat po smerti túd' mí!

De bi vesèli,

Vekoma péli

Enkrat vsi vkupi v nebéshkim raji!

10.

O preljubi Augushtín!

Imash she en zekín?

O preljubi Augushtín,

Daj ga sa vín!

Zhe si bil pijan f'nózh',

Vínze ti da spét mózh;

O preljubi Augushtín,

Daj ga sa vín!

O preljuba jágoda,
Ti fi bolji ko vodà!
O preljuba jágoda,
Bólji ko vodà!
Kdòr kólj pije tvój sók,
Pêta mu gré na skok:
O preljuba jágoda,
Bolji ko vodà!

O preljuba terta tí,
Naj te zél' svét sadí!
O preljuba terta tí,
Naj te sadí!
Kadar vezh tert ne bó,
Naj me pa sagrebó;
O preljuba terta tí,
Naj te sadí!

V.
Svéte péfmi.

**Angelji od Devíze Marie
na Dóbrovi.**

Eno miljo sa Ljubljano
Štoji, stoji Dóbrova,
Ena ptiza priletéla
Na to lépo Dóbrovo,
Trikrat zérkev obletéla,
Lépo bélo zérkvizo,
Na konz' kóra obsedéla
Na seleni léfhizi,
Prelepó pa je sapéla,
Od Marie Devíze:
„Zhesfena fi Maria,
Devíza is Dobrove,
Švéta fi, gnade polna
Ino boshje milosti.

Maria is oltarja stópi
Is oltarja vélziga:
„Kjé si ptiza se navzhila
Lépo, lépo pesmizo?
Al si jo sama smislila?“ —
„„Nifim sama smislila,
Péti fim jo flishala;
Angeljzi tako so péli,
K' so letéli na Dóbrovo.““ —

Stára boshízna pésim (is Ribnize).

O le fim, le fim braťzí!
 O kaj vam jes povém:
 Eno zhúdo fim flíshal,
 Ki ga she dôbro vém:
 Ob dvanajsti uri
 Šim flíshal, vidil túdi:
 Angelzi lepó pojejo
 Bogú zhášt, hvalo dajejo.

Po tamnih krajih fim hodil,
 Šim vidil eno lúzh;
 Šim bil v terdním spanju,
 Šim flíshal néki glaf.
 Déte se je jokálo,
 Je v jáflizah leshálo,
 Šveto déte milostivo
 V serzé se mi je smililo.

Maria, zhišta deviza,
 Pri jaflih klezhí,
 Lépo ga je povíla,
 She lépshti poloshí.
 Švét Joshef mosh stari
 Štojí na défni stráni,
 Od vesêlja se jókata,
 Ki lépo déte imata.

O le fim, le fim brat'zi!
 Oh shénin no fin moj,
 Pojdi grémo od strani,
 Ljudjé so v terdnim spanju,
 De fim skupaj pritezhejo,
 Bógú zhašt, hvalo skashejo.

Pa péfim je dopéta,
 Bog daj nam dôbro léto!
 Fantam, deklizham veselje
 In starim moshém poshtenje.

S. Marjéta.

Tù mi stoji, stoji béli grad,
 Pod gradam globoko jesero,
 Po jeseru plava zhudna svir,
 Pa je s imenam hudi smij.
 Ko je pojedel shívino vfo,
 Je sdaj na ljudi versta prishla,
 Nar pred na gospóda mladiga.
 Tak' je rekla shlahтна gospa:
 „Kaj ti pravim shlahтни gospod!
 Oh, shkóda je mène, shkóda têbe,
 Tudi je shkóda mojih otrok,
 Le mu dajva Marjétizo
 Marjétizo, bôshjo flushabnizo,
 Marjétize nizh shkoda ni.“ —
 Kaj je strila Marjétiza?
 Šhla je v skrinjo pisano,
 Oblekla suktnjo vishnjevo,
 Opathe pasízo slató.

Šhla je h globokim jeseru,
 Šrezhal jo je pobizh mlad,
 Pobizh mlad, oj lép vojak,
 Preljubi svéti Juri sam.

Tako je rekel pobizh mlad:
 „Pojd' h globokim jeseru,
 K tebi bo príplaval hudi smij.
 Le versi mu pašizo na vrat,
 Zhés-j stori sveti krish,
 Šaj ti bo ponishen,
 De she ni bil nikoli tak.“ —

Zhes-j je strila svét' krish,
 Vergla pašizo mu je na vrat.
 Je bil ponishen in kroták,
 De she ni bil nikoli tak.
 Peljala ga pod béli grad.
 Shlahтна gospa v linah stoji,
 Šhe tako pravi, govori:
 „Kaj ti pravim, shlahтни gospod!
 Pojdi gledat Marjétize,
 Marjétize, boshje flushabnize.
 To je velíka zoperniza,

Kak je pokoren hud' ji smij⁴⁶.
Tako mozhno je smij sarjul,
De se je poderlo pol gradu;
Smij je hujshi sarjul,
De se poderel je vef bél grad.

P o t ò p

p r i D. M a r i í n a j é s e r u.

Stoji, stoji krajnska gôra,
 Šhe ni gôra, šhe ni hrib;
 Bog nam daj ondi kje prit',
 Kjer Maria s Jesusam
 Je in s svétim Joshefam.
 Tam bílo enkrat je tako,
 De je bílo sédim tírov, sédim svonov,
 Je svonílo tako lépo,
 De se je toshílo rómarjam domú,
 De so sazhél pléf, godênje,
 De Marií to sló se sdí. —
 Ona pravi, govori:
 „O Jesuf, mój ljúbi fin!
 Osri dôli se 's nebéf,
 Pôshli romarjam vèlik tréf!“ —
 Jesuf je oserl se 's nebéf

Poslal jim je velik tréf,
De so vsi se potonili.
Vsi so bili svelizhani,
Dva sta bila pogubljena,
K' sta sazhéla pléf in godenje.

VI.

Mnóge péfmi.

Podsémeliske jábelka.

En nov gostazh je prishel v Kranj,
 Zhaští in hvále vrédin;
 Pred nékmi létmi túkaj sa-nj
 Ni védil she nobédin.
 Vikshi so ga priporozhváli,
 De b' ga s zhaštjo sprejéli;
 En dober mósh je, smo sponáli,
 De smo ga vsi veséli. —

Gospod krompír je ta gostazh,
 Dost' dobriga je storil,
 To prizha gospod, kmet, berazh,
 Lakote je pomoril.

On je dosti jesér ljudém
 Zheva, trebuh rasfhiril,
 Tud' dôsti kásh in skrin pri tém'
 Je s shitam namestil.

On je po zél' deshêli sdaj
 Na s-hrambe shé postavljen;
 Soper sovráshnika vselaj
 Je on in bó pripravljen.
 Zhe je shíto, mesó dragó,
 Lakote prezh odshêne;
 Oh, kak' bi kdó srêzhi mogel,
 Koljk' ljudem da shivlênje!

En poshten mósh je ta gostázh,
 Gospôd' na miso hódi,
 In ona ga naprav' drugázh,
 Ga shlahtno bolj oblódi.
 To ravno je sa njega zhaft,
 K' mu po pravizi gré;
 On s tém sadobi vso oblaft
 Pristópit' k vsaki hifhi.

Gradnik ga rad v saláti jé,
 Al sparjen'ga v kosízi,

Nektéri túdi pripové,
 De dóber je v oblizi,
 On vezhkrat mésha se v testó,
 Ino pri ognju paljen
 Dobro difhi in bó sa tó
 Od pametnih pohvaljen.

Kmèt ga prav shlahtno ne naprav',
 Rád 's njêga shganze kúha,
 Med sélje in répo ga stav',
 S tem fi prihrani krúha.
 V obliz' je dober — prav berázh —
 Tud lákot prezh odpelje,
 Zhe ga ni mózh naprav't' drugazh,
 Kjár móke ni in sabéle.

Ne de bi dostikrat famo
 Bil jedílo zhlovéku,
 On je túdi rasterganím
 She dál zeló obléko.
 Pridelka dôfti kmèt prodá,
 Ktér' f' krompir prihrani,
 In sa lepé obléke dá,
 Ki préd ni imel d'nara.

Shénfke 's njega terdízo *) stré,
 In njih mréshe kerpzhájo,
 De jim na glav' terdó stojé,
 Kadar prijatlje imájo.
 Popisati mogozhe ní
 Dobrót tega gostazha,
 Kdor ga ne hváli, vrèdin ní,
 De se v Krajni obrázha.

*) Shtérka.

Od vojske.

Sónze shé gôri gré,
Grôsno je shálostno;
Kaj b' ne bló shálostno,
Kér zhes vojsko je fhlo.

Fantizh na strash' stojí,
Brífhe fosné ozhí —
Kúgljiza priletí,
Fant se okolj svalí!

Maria mémo gré,
Grôsno je shálostna.
„Fantizh, li vftani gor'!
Gréva sa Jesusam!“

Zhúdne so régul'ze
Jesusa Kristufa! —
Nagelj je lép rudèzh;
Ti pa ní' moja vézh!

Ljubljana, Ljubljana!
 O kaj se godí?
 Okol' in okoli
 Armada leshí.

Šo lépi, so plavi
 'S horvashke semljé,
 Šo v shlushbi zefárja
 Nad Franzósa gredó.

Franzos jim je pífal,
 Še jih nizh ne bojí,
 V Ljubljani na gradu
 Pripravlja gostí:
 Bómbe in shtuke,
 Vezh drugih rezhí.

Kadar bombe leté,
 Spod Šhmarne goré,
 Še bojo jokále
 Ljubljanske gosfé.

Preljuba mat' bôshja
 'S Šhmárne goré!

Ti mēni pomagaj
 'S té strašne vojské.

Preljuba mat' boshja,
 K' v tronu sedish,
 Pa smiljenga Jéshka,
 Na rozhej' dershish.

Svésto deklè.

O kaj si je smislil nash svitli zesar,
K' je pét regimentov soldatov isbral?

Lépe in mlade in junashke vse; —
O kaj bom pozhéla vbóga deklè!

Te profim, moj dragi! naj ídem s tabój;
Bóm obléko pobrála, pa pójdem s tabój!

Snam fhívat', vesíti, snam práti lepó,
Bófh vidil moj drag'! bom fhivala lepó.

V Ljubljani na tergu she versta stójí,
She versta stójí, ki se bojvat' uzhí.

Korófhke dekléta so lahko lepé,
 Ko solnze safíje, pa v fénzi leshé,
 Imajo zizaste krila, pa avbe slaté,
 Sa vratam koralde, sa pestmi penkljé.

Ena bába je rêkla: ljubésin je prêzh! —
 Bom babo dobil, in ji gobez savil.

Ljubésin je bíla, ljubésin she bó,
 Ko têbe in mène na svétu ne bó!

Svět.

Fantje, zhe mišlite sdaj se oshenít',
 Préd prav premíflite, kaj vam je storít'.
 Al oshenít'
 Al prošim ſhe bit';
 De vaš gréval' ne bó,
 Ko vézh popravít' ne bó,
 Popravít ſtanú.

Šlabo ſim jes oshenil ſe bil,
 Niſim prevdaril, ſim možhno falíl;
 Niſim prevdaril,
 Kak bom goſpodaril.
 Šim eno dobíl,
 De ſe bom pokoríl,
 Dokler bom ſhiv.

Komaj do poldan ſe is poſtlje svalí,
 Prezej me kolne — oh véſt me bolí! —
 Kar v roke dobí,
 Vſe na-me ſletí,

De me glava bolí,
Nifim bres te skerbí,
De me 's hifhe spodí!

Kadar krùh pèzhe, se dolgo mudí,
Sravin pa nèzhe iméti ljudi,
De lóshej kaj skríje,
In fama ushíje,
Na mene nikdár
Še spomnit' ni már,
De sim gospodár.

V senosheti jes ref tud terpím,
Ljudje se mi zhudjo, de mal' pokofím;
Al' usrok je pravi,
Kér shèna me dávi,
Me stradat' uzhi,
De nimam mózhí,
Ko vse me bolí.

Plevéla je dosti, de shito morí,
Al' ta gnila lenôba bres déla sedí.
Tri dni je pléla,
Komaj toljk' opléla,

Kar je so svôjo
 Kikljo safedéla.
 Révesh kaj bom pozhel?

Otrôke ref snashi, de jim je gorjé,
 Al' mal' jim pomaga, bolj dôsti snedé;
 Al' usrok je právi,
 Ki mat' jih ne dávi,
 Napáko tudi imá,
 Ki kuhat' ne sná,
 Na miso frovo dá.

Kdor presfizhe zhe kumerne 'méti,
 Naj semkaj pritêzhe, se sná nauzhíti,
 De presfizhe,
 Kar rêjo utízhe,
 Deb' bôh in mesó,
 Pretêshko ne bló!
 Tréba stradat jim bló!

Od ubóge déklize.

„**J**es ubóga, révna dékliza
 Shalujem nózh in dan, huj! huj!
 Shálošt meni gré od ferza,
 Shelim prid'ti v drugi stan, huj! huj!
 Sméram jokam, shaloštna fim,
 Sa tó ker nímam moshá.“

„„Šim se omoshíla, se kafám,
 Smiram jókam nozh in dan
 Zhes mój sakonfki stán.““

„Ena taka lahko govori,
 Ki imá moshá, huj! huj!
 Nima níkdar take škerbi,
 Ko ena dékliza, huj! huj!
 Kaj bo pa na starošt enkrat,
 Zhe bom mogla kruha profit'
 Ktéra se do zhasa omoshí,

Od moshá lép pension dobí,
Ino s njim lahko shiví.“

„„Šaj enkrat obzhutíla bósh,
Zhe se omoshísh, huj! huj!
Kakshina dobrota je mósh,
Ki ga tako shelísh, húj! huj!
Ti bo príshla na glavo skerb!
Šolsé bósh iméla ti sa krùh:
Sdaj nozhesh ti ozhí odprét'
Ne marash sa moj dober svét.
Omôshi se slodju v rít!““

„To vse peklenški jesik storí,
Ki smíram nad mósham raglja, huj! huj!
Jes bom drugazhi s mosham
Kakor ti ravnala, huj! huj!
V ofhtaríjo pojdem s njím,
Bódem glashke svrazhala s njím,
On bo meni dober sa tó,
Zhe bom pijana jes rávno,
Me on nesel bo domu.

„„Mosh bo bres tebe vinze shel pit,
K' bofh delala takó, huj! huj!

Mosh pravi shêna ima fkerb,
 Bódi domá sa pezhjó, huj! huj!
 Ti se bosh smejala drugazh',
 K' bo sgrabil korobazh, —
 Ti bô odpuštike delíl;
 Bosh vpíla, k' te bo sh njim lovíl:
 Pomagaj, kdor je shiv!""

„K' ferzu mêní ne gré tó!
 Jes zhem imét' moshá, huj! huj!
 Ak me lih v zhafih tépel bó,
 Zhe lih hudôba sgrabi ga, huj! huj!
 Jes bom vsela vse sa shpaf,
 Sa tó k' bo moj mósh moj tovarsh,
 Še bom prilisvala prav,
 De on ne bó drugih shtimal,
 De bó men' svést ostal.“

„„Prilisvala fim se jes prevezh,
 Okolj svôjga moshá, huj! huj!
 Al' vse ne pomága nizh,
 On druge shtimá, huj! huj!
 V tajiste je saljubljen ves,
 Mêne gléda ko stékel pes;

Zhe pa jes s drugim govorím,
 Hud'ga ne mišlim in ne štorím,
 Prezaj na herbet dobím.““

„To štorí tvoje godernanje,
 K' ne véšh kaj je šhpáf, huj! huj!
 Zhe mósh h kakimu prijatlu gré,
 Prezaj sa njim bazlásh, huj! huj!
 Ga smirjash, kolnešh no rotišh,
 Sa tó ti na herbet dobíšh:
 Privošhim, prav se ti godí,
 De mora gerba plazhati,
 Kar jesik hudiga štorí!

„Ne pregovorí me zel svét,
 Jes zhem imét moshá, huj! huj!
 Naj bo kruljev al' pa flép,
 Sa dôbro vsamem ga, huj! huj!
 Zhe se škoraj ne moshím,
 Jes bódem vmerla, se bojím,
 Zhe me mósh vbije, naj le bó!
 Terpéla bodem vse svéstó,
 Zhe pridem ravno v pekel!

Od itarih deklízhev.

Preljúbe sestríze!
 Sdaj vprasham kaj vas,
 Ubóge fírotíze!
 Oh, kaj bo sa naf?
 Léto in pust
 Je vsélo slovó,
 Sa tó pa pri serzu
 Obzhutin slabóft.

Deb' fhéntal fantízhe,
 K' so tako terdí,
 Kér vùnder so eni
 Şhe sáli, mladí.
 Pri pèzhi dershíjo
 Şe smerslo, gerdó,
 Deklízhi terpíjo,
 Pa martro sa tó.

Vfako léto pred puſtam
 Œe nádjam en'ga,
 Na boshjo pót hódim
 In profim Boga,
 She doſti lét zhakam
 In tega ſheljím;
 Œvetim' Antonu
 Almóſhno delím.

Ni vdovza, ni fanta,
 Bod' ſtar ali mlád!
 Vfak pravi: „ti bába
 Le piſh me od ...
 Jes sa-te ne máram,
 Œam lahko ſhivím,
 Zhe kaj vezh privarjem,
 Pa boljſhi ſhivím.“

To pa vse ſtoré
 Hudobne ſhené,
 Ki prevezh martrajo
 Œvoje moshé,
 Sa tó ſe pa vfak
 Tega vraga bojí;

Kdor shénfko sagléda
Od dalezh beshí.

Ko bi se na svétu
Kak dohtar dobil,
De bi naf stare
Deklízhe mladíl,
Po nagih kolenih
Grém rada sa njím,
Naj rëzhe, kar hózhe
Vse rada terpim!

Mèni pa vùnder
Şe milo tó sdí,
Pretekle so léta
In fantje mladí;
De b' le sadobíla
Jes svojo mladóšt,
Po tem' bom smotíla
Kterga drugi predpušt.

Ti Mizika in Katra,
Ostan'te od sád,
Şaj ste she mláde,

Vam se she ni bát'!
 Marúfhka ti pojdesh
 Pa s mano napréj,
 Oh têt' ino mênì
 Ga je fila treba.

Vse voljno terpímo
 Mé take britkóšt';
 Sdaj terdno satrímo,
 Me svoje slabóšt'!
 To leto íshímo
 She môshkim dopášt',
 De frézhno ga vjáme
 Ši vsaka v pášt.

Oh deb' ga posljal
 Mên vézhni Bóg!
 Naj bo ves polomljen
 Od glave do nóg,
 Ga hozhem ljubíti,
 De bode vesél;
 Vrag mora li biti,
 De b' tak' me ne vsél!

Hlázhe.

Sim eno zhudo vidil,
 To je bíl velik shpaf,
 Toljk' dolg' ga bom pravil,
 De bo gotovo réf.
 Velíko shénfkíh fim jes vidil
 V podóbi upodobljene,
 Šo bile stáre ino mláde,
 Néke tud' gospôfke fhé.

Nar préd pri néki stári,
 K' je mozhno bolna blà,
 Sdravila fo ji dáli,
 Pa vséti jih ni 'tlà.
 Sa hlazhe je profíla
 De b' se jih dotakníla:
 „Pa jes préd sdrava ne bóm,
 De hlazhe dobíla bóm.“

Sa hlazhe je profíla,
 Pa jih ni nobedin dál,
 Je shé prestara bíla,
 Še je je vfáki bál.
 Vunder je s svijázho storíla
 De hlázhe je dobíla. —
 Kaj se mu enkrat sgodí,
 Kadar lokáj saspí?

Glej! stara skózhi gôri
 V lokajovo spavnizo gré,
 In tamkej hlázhe vkráde,
 Nobenimu nizh ne pové.
 Mozhno se je smejála,
 K' je hlázhe pregledvála,
 Drugi deklízhi sa tó svedó,
 Hitro mi glédát gredó.

Tud' kuharza pritêzhe,
 Šerdito se dersbí,
 Sa hlázhe prijet' hózhe,
 Kerfhenza ne puští,
 Sazhéle so se bojváti,

Ino sa hlázhe zúkati,
 Štoríle fo en velik punt
 Sa tá zhaštíliv gvant.

„Preljúbi vi deklízhi,
 Kaj pa sdaj sa val bó,
 Zhe ne bote skor' jenjale?“

„„Pri naf bo ravn' takó:
 Bó prífhla nadloga taka.
 Štokrat je frézhna tá,
 Ki ga she sdaj imá!““

KASALO.

	Stran.
Z hudni svatje	5
Brajdika in Anzhika	9
Previdna dékliza (1)	12
Previdna dékliza (2)	15
Previdna dékliza (3)	17
Máfhnik	20
Pásho	22
Póbizh bolán	24
Néshiza	27
Buzherjeva fin in lzhi	32
Kosárhnik	35
V devéti deshéli omoshéna	38
Pufhavnik	42
„Shtudent ob glávo dján	45
Ajdovfka gospodizhina	47
Svésta Alénka	50
Lambergarja shénitva in smert	52
„Shkoláftika	44
Kadar se v jabelko pobéra	56
„Snubázhi	59
Nestanovitnoft	60

	Stran.
Vafvánje	61
Turfhki róp	75
Ljubiza moja	86
Sanje	95
Kmet in vinfka terta (1)	97
» » » » (2)	99
» » » » (3)	100
» » » » (4)	102
» » » » (5)	102
» » » » (6)	104
» » » » (7)	105
» » » » (8)	106
» » » » (9)	107
» » » » (10)	109
Angelji od Devize Marie na Dóbrovi	111
Stára boshizhna péfim (is Ribnize)	113
S. Marjéta	115
Potòp pri D. Marii na jáseru	118
Podsémeljfke jábelka	120
Od vojske	124
Svésto deklè	127
Svét	129
Od ubóge déklize	132
Od starih deklizhev	136
Hlázhe	140

9219

m/w

3201-